

udtrykkelig det positive, at naar den Vej er fulgt, er den nye Bestemmelse Grundlov. Derfor stiller Forholdet sig ikke ganske ens med Hensyn til Spørgsmaalet om § 2's og om § 4's Strid med Grundloven.

Jeg skal herefter gaa over til Spørgsmaalet om Lovforslagets § 6 og dens Forhold til Grundloven. Efter Loven af 1871 er Island en uadskillelig Del af den danske Stat, saaledes lyder den. I Indfødsretsloven af 19. Marts 1898 siges udtrykkelig, at den angaar alle Dele af den danske Stat, det er derfor en Selvfølge, at Islænderne i Øjeblikket baade har dansk Indfødsret, Adgang til Embeder i Danmark og, naar de er bosatte hernede, Valgret og Valgbarhed til Rigsdagen. For Opnaelse af disse Rettigheder kræver Grundlovens § 17 og § 30 som ufravigelig Betingelse Indfødsret i Danmark. Men efter det foreliggende Lovforslag bliver Island en fri og suveræn Stat, dens Borgere bliver efter § 6 islandske Statsborgere, derved taber de deres danske Indfødsret. Dette fremgaar for det første af Indfødsretsloven af 1898 § 5, der bestemmer: Dansk Indfødsret tabes af den, der bliver Statsborger i et andet Land. Nu kan det jo ikke nægtes, at efter at Forbundsloven er gennemført, er Island et andet Land, en anden Stat, endogsaa en anden suveræn Stat, end Danmark, og Islænderne, der før var danske Statsborgere, bliver nu islandske Statsborgere, Statsborgere i en ny Stat, i et andet Land. Derved taber de ifølge Indfødsretsloven af 1898, § 5, deres danske Indfødsret. For det andet viser Lovforslaget selv, at Indfødsretten ikke længere er fælles, idet det stryger den Bestemmelse herom, som fandtes i det tidligere Kommissionsudkast af 1908. Kommissionsforslaget af 1908 hjemlede baade en fælles Indfødsret, som var opsigelig, og en Ligestilling, der var uopsigelig. Den ansaa det altsaa ikke for tilstrækkelig at nøjes med Ligestilling, men nævner udtrykkelig ved Siden heraf den fælles Indfødsret. I § 3 i Forslaget af 1908 under Nr. 5 nævnes udtrykkelig som fælles for Danmark og Island Indfødsretten, dog at hvert Lands Lovgivningsmagt kan meddele Indfødsret med Virkning for begge Lande, og ved Siden heraf fastsættes det i § 5, at Danske og Islændere paa Island og Islændere og Danske i Danmark skal i alle Henseender nyde lige Ret. At selve denne uopsigelige Ligestilling ikke medførte Indfødsret, var man i 1908 ganske klar over. Hvis man vil slaa op i Kommissionens Betænkning af 1908, Side 142, vil man finde et Forslag af 3. April 1908, udarbejdet af de islandske delegerede. I dette Forslag

nævnes der først i § 3 som første Anliggende under b „Lovgivningen angaaende Indfødsretten, som skal være fælles for begge Lande, med den Undtagelse, at den islandske Lovgivningsmagt kan ved Lov meddele fremmede Naturalisation i Island, ligesom Naturalisation af fremmede ved danske Love kungøldes for Danmark“, altsaa en Bestemmelse om, at Indfødsretten var fælles og baade Altinget og den danske Lovgivningsmagt kunde meddele Indfødsret, men hver kun for sit Omraade en særskilt Naturalisation. Ved Siden heraf bestemtes det udtrykkelig i § 8, at „Danske og Islændere paa Island og Islændere og Danske i Danmark skulle i alle Henseender nyde lige Ret“. Hvorledes stillede nu Kommissionen sig til dette Forslag? Det fremgaar af Bemærkningerne til Lovudkastet af 1908, Side XIV. Der bemærkes der om dette Forslag: Hvad i øvrigt angaar de enkelte Punkter i § 3, var der med Hensyn til Nr. 5 om Indfødsretten oprindelig fra islandsk Side ønsket alene en Ret for hvert Lands Lovgivningsmagt til at meddele Naturalisation for sit Lovgivningsomraade. I Betragtning imidlertid af de Vanskeligheder, der herved vilde kunne iremkomme, idet de saaledes naturaliserede Islændere hverken statsretlig eller folkeretlig vilde kunne betragtes som værende i Besiddelse af dansk Indfødsret, har man foretrukket, at Islands Lovgivningsmagt fik en almindelig Beføjelse ved denne Lov til at meddele Indfødsret med Virkning for Danmark o. s. v.; altsaa, skønt man havde en Bestemmelse, der foreslog, at ved Siden af, at Islands Alting skulde kunne meddele Naturalisation paa Island, skulde der tillige være en Ligeretsbestemmelse som den, jeg læste op, at Danske og Islændere paa Island og Islændere og Danske i Danmark skulde i alle Henseender nyde lige Ret, saa vilde, siger Kommissionens Betænkning her, disse Personer hverken folkeretlig eller statsretlig kunne betragtes som i Besiddelse af dansk Indfødsret. Man har altsaa fra Kommissionens Side i 1908 været ganske klar over, at en særskilt Indfødsret eller Statsborgerret for Islændere plus en Ligestilling i alle Henseender var ikke det samme som dansk Indfødsret, og derfor forlod man dette Forslag og vedtog, at baade den danske Lovgivning og den islandske Lovgivning kunde meddele Indfødsret med Virkning for begge Lande. Nu har man tilmed helt strøget den fælles Indfødsret og gjort Ligestillingen efter § 6 opsigelig. Nu har vi en analog Situation til den, der før forelaa, nemlig den særlige Indfødsret og Stats-